

پیوستاری در قرآن، تحلیل مفهومی، بینامتنی و زبان‌شناختی

نویسنده: حسین عبدالرئوف

مترجمان: محمود کریمی، محمدصادق هدایت‌زاده

انتشارات: پژوهشگاه فرهنگ، هنر و ارتباطات

سال نشر: ۱۳۹۷

علوم قرآنی پیشینه‌ای بسیار کهن دارد و بخشی از این علوم که به طور عمده نقلی و مبتنی بر حدیث است مانند ناسخ و منسوخ و اسباب النزول، سابقه‌اش به اندازه قدمت علم حدیث و روایات نقل شده از معصومین علیهم السلام است. از همان سده‌های نخستین هجری، مفسران قرآن در مقدمه تفاسیر خود به مباحث علوم قرآنی پرداخته‌اند. مفهوم پیوستاری در قرآن، تلاشی برای فراهم آوردن درکی مبتنی بر زبان‌شناسی متن، از تناسب در سطح کلان، با بررسی ارتباط مفهومی و بینامتنی بین سوره‌های قرآن است. بررسی تجربی داده‌های قرآنی در این کتاب، تلاشی برای تشریح مفهوم پیوستاری و توالی است که با پیوند مفهومی و میان‌متنی در متن قرآنی برقرار شده است. در این بررسی، هر دو سوره متوالی از قرآن، تجزیه و تحلیل متنی می‌شود و در این تجزیه و تحلیل، روابط معنایی بینامتنی و پیوندهای مفهومی و بینامتنی آن روشن می‌شود. بحث درباره مفهوم بینامتنیت در گفتمان قرآنی این پژوهش، موجب شد تا این پژوهش به یک منبع مفید برای نمادشناسی ادبی درباره متون قرآنی تبدیل شود. این پژوهش، نخستین گزارش زبان‌شناختی متنی چند بعدی است که تلاش شد چگونگی خلق یک متن قرآنی معین، درباره دیگر متون قرآنی و روابط معنایی میان متنی بین این متون، بررسی شود. همچنین پیوند مفهومی و اشارات متنی نیز در سطح سوره قرآنی تشریح شد تا بتوان ارتباط دو جانبه، پیوستگی مضامین و توالی گفتمان را درون یک سوره معین، دریافت. مفهوم تناسب در قرآن به بررسی دستکاری‌های عمدی زبان‌شناسانه در دستور زبان، واژگان و همچنین ویژگی‌های آوایی، با هدف درک مضامین مفهومی اصلی در چارچوب قرآن می‌پردازد..

"پیوستاری در زبان‌شناسی متن"، "پیوستاری میان سوره‌های قرآن"، "پیوستاری در سطح سوره" عناوین برخی از فصل‌های این کتاب است..